

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Landsbygdsministern

Till riksdagen

**Svar på fråga 2024/25:914 av Christofer Bergenblock (C)
Utbrottet av blåtunga i Halland och övriga sydvästra Sverige**

Christofer Bergenblock har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta strategiskt och ekonomiskt för att det pågående utbrottet av blåtunga ska kunna stoppas.

Regeringen är bekymrad över de fall med kalvar som föds med missbildningar till följd av tidigare infektion med blåtunga hos moderdjuren under det utbrott av blåtunga som drabbade Sverige 2024. Sjukdomen och dess konsekvenser utgör en känslomässig och ekonomisk belastning för svenska lantbrukare.

Vid det tidigare utbrottet av blåtunga i Sverige, 2008, fanns det krav enligt både EU-lagstiftning och nationell lagstiftning att bekämpa sjukdomen. Därför genomfördes en obligatorisk vaccinationskampanj med syfte att bekämpa utbrottet både i Sverige och övriga drabbade EU-länder. Smittan utrotades, men till en hög kostnad. Efter detta har EU:s djurhälsolagstiftning reviderats och det finns inte längre några EU-krav på att

bekämpa sjukdomen. Att smittan sprids i Europa, samtidigt som den inte längre bekämpas av majoriteten av andra EU-länder innebär att sjukdomen sannolikt kommer att fortsätta cirkulera och bli en återkommande utmaning för svenska lantbrukare.

Regeringen har delegerat till Statens jordbruksverk att meddela föreskrifter om vilka sjukdomar som ska omfattas av epizootilagen (1999:657), den lag som reglerar hanteringen av allmänfarliga djursjukdomar. Då det inte längre anses möjligt eller kostnadseffektivt att utrota blåtunga i Sverige beslutade Statens jordbruksverk efter dialog med näringen under 2024 att ta bort sjukdomen från epizootilagens tillämpningsområde. Blåtunga omfattas därför inte längre av tvingande åtgärder och vaccination mot sjukdomen är frivillig.

En statlig finansiering av vaccination mot blåtunga skulle innebära ett nytt statligt stöd till berörda lantbrukare. Ett nytt statligt stöd måste alltid föregås av noggranna överväganden kring stödets samhällsekonomiska nytta, dess positiva effekter och eventuella risker. Vid utformning av statliga stöd behöver hänsyn också tas hänsyn till EU-reglerna om statsstöd.

Regeringen följer noga frågan om blåtunga och har en tät kontakt med expertmyndigheterna, bland annat när det gäller bedömningar om vilka metoder som kan vara effektiva för att hantera sjukdomen. I detta fall kompliceras analysen exempelvis

av att tillgängliga vaccin är nya på marknaden och att effekten
på att förhindra smittspridning inte är klarlagd.

Stockholm den 26 mars 2025

Peter Kullgren